

19.8.2014

Julkinen

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A,
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö VM033:00/2014

Finanssivalvonnan lausunto koskien arvopaperien säilytysmallien laajentumisen ja yhdentyvien markkinarakenteiden toteuttamisen arviointia sekä arvopaperikeskusasetuksen täytäntöönpanon valmistelua

Pyydettyä lausuntonaan Finanssivalvonta toteaa seuraavan. Finanssivalvonta kannattaa yleisellä tasolla työryhmän keskeisiä ehdotuksia. Hallintarekisteröinnin salliminen myös suomalaisille sijoittajille edistää kilpailua. Se ei aseta merkittäviä esteitä tehokkaalle valvonnalle, koska Finanssivalvonnan tiedonsaanti perustuu viranomaisyhteistyöhön ja kaupparaportointiin. Finanssivalvonta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin asioihin.

Työryhmä ehdottaa mm. että säilyttäjien on toimitettava alisäilyttäjien tai vastaavien ulkomaisten toimijoiden kanssa arvopapereiden moniportaisesta hallinnasta tekemänsä sopimukset tiedoksi Finanssivalvonnalle (Laki arvopaperitileistä 10 a §; LAT). Perusteluista käy ilmi, ettei sopimuksia kuitenkaan toimitettaisi pelkästään tiedoksi, vaan käytännössä odotetaan Finanssivalvonnan ottavan kantaa myös sopimuksen sisältöön, jopa jälkikäteen. Finanssivalvonta voisi myös määrätä seuraamusmaksun, mikäli säilyttäjä ei tee näitä sopimuksia tai ei toimita viranomaisen pyynnöstä omistajatietoja (LAT 15§). Lisäksi työryhmä ehdottaa, että Finanssivalvonta ylläpitäisi ajantasaista julkista listaa säilyttäjistä (LAT 15 a §). Lista merkittäisiin ilmeisesti vain Suomessa toimivat säilyttäjät, vaikka pykälän yksityiskohtaiset perustelut ovat tältä osin varsin epäselvät.

Säännösten perusteluiden mukaan sopimusteitse saatavat tiedot palvelevat verotuksen oikeaa toimittamista, ulosoton täytäntöönpanemista sekä asiakkaan tuntemisvelvoitteen täyttämistä. Saatavat tiedot tulee toimittaa syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle sekä muulle viranomaiselle, esim. ulosottoviranomaisille ja Verohallinnolle. Säilyttäjälistan tarkoituksena on puolestaan tuottaa sijoittajille ja viranomaisille tietoa Suomessa toimintaa harjoittavista säilyttäjistä.

Finanssivalvonnan perustehtävänä on Finanssivalvonnasta annetun lain (FivaL) mukaisesti valvoa finanssimarkkinoilla toimivien toimintaa. Muiden viranomaisten tietotarpeiden täyttämiseksi ehdotettu eri toimijoiden teke-

19.8.2014

Julkinen

mien omistajatietojen toimittamissopimusten sisällön valvonta ja jopa niiden sisältöön puuttuminen sekä säilyttäjälistan ylläpito eivät kuulu tämän perusvalvontatehtävän piiriin. Sama koskee ehdotusta Finanssivalvonnan määräämästä seuraamusmaksusta. Asiakkaan tuntemisvelvoitteen noudattamisen valvonnassa Finanssivalvonta käyttää sille FivaL:ssa annettuja tietojensaanti- ja tarkastusvaltuuksia, joiden nojalla valvoja saa käyttöönsä valvontatyössä tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Sopimusten oikeellisuuden varmistaminen ja niiden vastaanottaminen ei lisää riskiperusteisesti suoritettavan valvonnan tehokkuutta ja kattavuutta. Finanssivalvonalla ei myöskään ole toimivaltaa puuttua valvottavien tekemiin yksityisoikeudellisiin sopimuksiin. Säilyttäjälistan kattavuus olisi myös kyseenalainen, sillä säilytyspalvelun tarjoaminen ei kuulu Finanssivalvonalle ilmoitettavaan palveluntarjontaan. Lisäksi näiden tehtävien täyttäminen edellyttää Finanssivalvonalta lisää resursseja, mikä johtaa mahdollisesti valvontamaksujen korotuksiin. Siten Finanssivalvonta vastustaa sille ehdotettuja uusia, omistustietojen toimittamissopimusten vastaanottoon, valvontaan ja seuraamusmaksuun sekä säilyttäjälistan ylläpitoon liittyviä tehtäviä. Lainsäädännössä ei tule asettaa Finanssivalvonalle lisätehtäviä, jotka eivät kuulu sen perustehtävän piiriin.

Työryhmä ehdottaa muutoksia hallinnollisia seuraamuksia koskeviin säännöksiin (Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luku, LAT 15 § ja FivaL 4 luku). Finanssivalvonta toteaa, että lakiehdotukset on vielä jatkovalmistelussa sovitettava yhteen 15.8.2014 voimaan tulleisiin FivaL 4 luvun muutoksiin (esim. lain 43 §). Finanssivalvonta toteaa lisäksi, että lakiehdotuksen perusteluissa käytetään joissakin kohdin ilmaisuja, jotka eivät näyttäisi vastaavan FivaL:n 42 §:ää. Ko. pykälässä säädetään edellytyksistä, joiden nojalla Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä (ks. esim. ehdotuksen s. 79–80) tai joiden nojalla Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan määrätä julkisen varoituksen (ks. esim. ehdotuksen s. 88). Ehdotusta on tältä osin täsmennettävä jatkovalmistelussa.

FivaL 28 §:ään (johdon toiminnan rajoittaminen) ehdotetaan EU:n arvopaperikeskusasetuksen 63 artiklan 2 kohdan d alakohtaan perustuvaa uutta 3 momenttia, jonka mukaan Finanssivalvonta voisi kieltää luonnollista henkilöä toimimasta pysyvästi arvopaperikeskuksen ylimmässä johdossa, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut asetuksen 63 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä. Finanssivalvonta ei pidä ehdotettua pysyvää kieltä kohtuullisena, mutta toteaa, että jos kiellosta säädetään FivaL:ssa, tulisi kyseisen valtuuden kohdistua johdonmukaisesti Finanssivalvonnan kaikkien valvottavien johtoon. Finanssivalvonta toteaa vielä, että säännöksessä tulisi ottaa huomioon, että 63 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut velvollisuudet kohdistuvat vain arvopaperikeskukseen oikeushenkilönä.

19.8.2014

Julkinen

Finanssivalvonta on valmis antamaan yksityiskohtaisempia huomioita työryhmän mietinnöstä ja mm. yllä mainituista seikoista asian jatkovalmistelun yhteydessä.

FINANSSIVALVONTA

Sonja Lohse
Johdon sihteeristön päällikkö

Risto Koponen
riskiasiantuntija